

Zvončkarji se uče stenografije

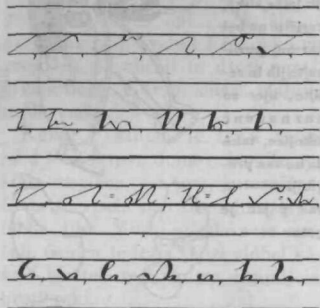
Preden danes nadaljujete, dragi Zvončkarji, vzemite vse letošnje številke naše-ga lista in ponovite vse, kar smo se do zdaj učili. Samoznake pa naj vam kdo na-rekuje, da se dobro prepričate, ali jih res znate.

Če ste ponovili vse dosedanje gradivo, pa nadaljujmo z novimi znaki.

Črka *j* ima tudi dva znaka kakor *v*, to sta tenki in senčnati znak. Tenki znak je jako poševna črta, ki se začne na osnovnici in se konča na nadčrti. Tenki znak se ne da ojačiti in samoglasnik *a* moramo z last-nim znakom izpisati.

Senčnati *j* ima pa predpotezo, navzdol-no senčnato črto in zapotezo in je srednji znak. Samoglasnik *a* ojačimo na senčnati črti. Uporabljamo lahko poljubno tenki ali senčnati *j*, vendar pišemo po večini tenki *j*, ker je krajši in ga zaradi tega hitreje pišemo. Le kadar sledi *j-u* samoglasnik *a*, pišemo raje senčnati *j*, da *a* v znaku oia-čimo. Če sta v besedi dva *j*, pišemo prvi senčnati *j*, drugi pa tanki *j*.

Pri končnem zlogu pa *j* izpuščamo, če je med dvema samoglasnikoma.

Primeri:

j, jek, jelen, jem, jesen, raj,

j, jelen, jarek, jama, jasen, jak,

jej, sejem, jed, rejen,

vaa (vaja), raa (raja), daa (daja), nagaa (nagaja), laa (laja), jaa (jaja), maa (maja).

Samoglasnik *o* je polkrog, ki je zgoraj odprt, in je tenka poteza. *O* v začetku be-sede vedno izpišemo s svojim znakom.

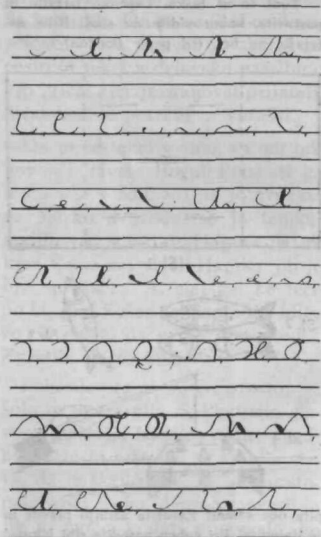
Samoglasnik *o* pa lahko pri znakih, ki so na desno zaokroženi, pišemo kar v znak tako, da zapotezo razširimo, s tem pa dva znaka stopimo v en znak, kar imenujemo stapljanje (kakor *rj*, *njl*).

Prav tako stapljamo tudi *r* in *rj*; pošev-na črta se izboči, razlikuje se od *o* v tem, ker ima v začetku senčnico.

Izbočenje podaljšamo tudi pri znakih, ki so zgoraj zaokroženi, da s tem označimo samoglasnik *o*.

Znak *k* se poveča v srednji znak, ka-dar označimo *o*; istotako tudi znak *s*.

Samoglasnik *o* označimo torej na več načinov. Pri prvem primeru smo *o* izpisali, potem smo ga v spodnji znak stapljali in nazadnje smo ga označili z razširjenjem prejšnjega znaka.

Primeri:

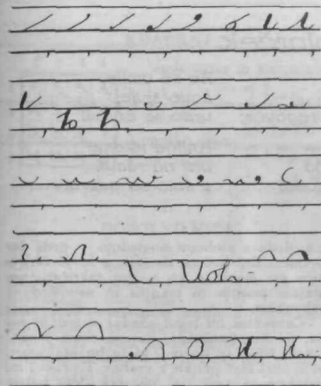
o, oda, omara, opal, omen,

bo, do, mo, lo, no, njo, mno, vo (za-četni in srednji v).

ro, rjo, boben, voda, doma, moda, rod,
rjove, levo, nos,

po, go, ko, so, lepo, god, sol, korak,
sod, som, opora, kako,

doba, domneva, loj, moka, jemo.

Samoznaki:

je (pomožni glagol 3. oseba edn.) piše-
mo tenki *j* na nadčrti. Veže se s samozna-
kom *bil*. Primeri: *je, je bil, bil je, bila je, je*
bila.

se je pišemo skupaj na nadčrti, tu se
veže *se* s pomožnim glagolom *je* namesto
s prejšnjo besedo.

treba je ba na nadčrti.

je treba sta j in ba združena na nadčrti.

treba je sta ba in j združena na nadčrti.

jaz pišem *jas* na osnovnici.

jako pišem *jak* na osnovnici.

bilo je lo na nadčrti.

je bilo sta je in lo na nadčrti združena.

bilo je je loj na nadčrti.

nj bilo je nlo na nadčrti.

so je o na nadčrti.

niso sta n in o združena na nadčrti.

niso bile je n+o+le na nadčrti.

so bila je ola na nadčrti.

niso bila je n+ola na nadčrti.

slovo je vo na nadčrti.

smo je mo na nadčrti.

nismo je mno na nadčrti.

mno je *mno* na osnovnici. Če je zdru-
žen z naslednjo besedo, se o izpusti. N. pr.
mnogobeseden.

tak je k na nadčrti.

taka je ka na nadčrti.

takoj je koj na nadčrti.

tako je ko na nadčrti.

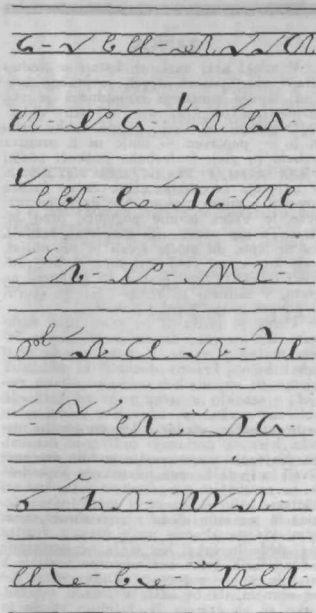
lahko je lako na osnovnici.

sabo ali seboj je so, to je s kot srednji
znak na osnovnici.

potreba pišemo *poba* na osnovnici.

potreben pišemo *poben* na osnovnici.

Vaja: kaj dela ded. — Ne vem, kaj naj
vam dam. — Ne daj se varati. — Treba
nam je denarja. — Treba je, da delam. —
Danes je lepa vaja. — Vem, da je slovo
jemala. — Ne boj se. — Opomni me. —
Sosed je napeljal vodo na polje. — Taka
beda je. — Takoj je bil doma. — Ali so
njega varali. — Saj je bilo jako lepo. —
Pomagaj nam. — Ded rjove. — Dela rov.
— Ni bilo mame doma.

Piši za vajo na stenografijo: Osem nas je bilo doma. Kako dolgo so delali omaro. Narobe je naredil. Moj god je danes. Taka sopara je bila. Lahko damo konja. Treba nam je pomaga-ti. Jesen je bila lepa.

Ded je mnogobeseden. Tako ni bilo treba dela-ti. Kako olje je doma. Roko vam da v slovo. Ada nese jed seboj. — Kaj je rek-el ded.

Zdravko Oculrk

Pridni šolarček

Naš Marjanček
ni zaspanček:
vedno zgodaj vstane.

Sedma bife,
on že vpije
in oči si mane.

Rana ura —
zlata ura,
pravi star pregovor;

za lenuša —
skorja kruša
in beraški tovor.

že se umije,
kavo spiše,
urno se opravi.

Knjige vzame
brž na rame,
v šolo se odpravi...

Iz mladih peres Prispevki »Zvončkarjev«

ŽABICA

V mlaki kraj vasi, ob kateri se vedno igrajo veseli vaški otroci, je mnogo žab. Tudi lepega sončnega popoldneva je več razposajenčkov kraj nje in mali Videk, najživahnejši od vseh, ujame veliko žabo in jo — paglavca — ubije in ji prepara trebuh. In glej, iz trebuha poskoči zdajci mlada žabica, ki ima na vratu zlat prstan. V največje začudenje otrok začne žabica govoriti z milim glasom. Vsi dečki se razbeže, le Videk ostane pogumen pred žabico. Ta mu pravi: »Ti moj mali rešitelj, res ni lepo, da mučiš živali in jih ubijaš, toda ker si mi rešil življenje, ti Bog odpusti to zlo. Vzemi prstan, ki ga imam na vratu, v zahvalo za rešitev. Ko to storiš, ti povem svojo grenko povest.«

Videk jo gleda in ne more prav razumeti. Ko pa vidi, da ne sanja, sname žabici prstan z vratu. V hipu ugleda pred seboj bajno krasno dekle, ki pohiti k njemu, ga objame kot svojega rešitelja, poljubi v zahvalo in začne pripovedovati: »Živela sem srečna in zadovoljna v kraljestvu svojega očeta, vladarja krasne sončne dežele, kjer pa prebivajo tudi grde čarovnice. Največje moje veselje je bilo mučenje živali in ljudi. Lepega jesenskega popoldneva se sprehajam po grajskem vrtu, kar zagledam, kako skače proti meni ljubka žabica in me mlo gleda z zlatoobrobljenimi očmi. Srdita skočim proti njej, a živalca me gleda in čaka. Ko se le ne premakne na moj krik, grem kot mogočna kraljica k njej in jo — poteptam. Toda groza! Ko se obrnem, da bi odšla v palačo, opazim, kako se za grmom škodoželjno smeje in

me gleda z zlobnim pogledom — grda čarovnica. Brž hočem zbežati, a že je čarovnica pri meni. In ko hočem zakričati, postajam manjša in manjša in naposled — zakvakam.

Čarovnica mi reče: »Sedaj si tudi ti žaba, da boš poskusila, kaj se pravi mučiti živali. Rešil te bo oni, ki te bo otel smrti in ti snel zlat prstan z vratu.« To rekoč mi natakne na vrat zlat obroček. Vsa potrta odskadem za grm in ogledujem vrt, na katerem sem preživela toliko srečnih let. Zvečer se prideta hladit tudi očka in mamica. Bila sta vsa obupana, ker sta izgubila ljubljeno hčerko. Odskadem proti mamici in ji skočim na nogo; toda ona me z gnusom brče v stran. Zdaj sem izkusila, kako je pri srčku živalci, ki jo človek zaničuje in preganja. (Kraljičina si otrne solzo.) Vsa nesrečna odskadem v potok in ta me odnese v neznane kraje. Pridem v mlako, kjer me požre žaba, ki si jo ti ubil. Ne vem, kako naj se ti zahvalim za rešitev. Zato ti ponudim svojo roko in po smrti mojega očeta boš zasedel prestol v Deželi srečnih.«

Videk jo ves ginjen posluša in z veseljem sprejme kraljičino roko.

VESELA ZIMSKA PESEMCA

Snežec beli pada,
bela je livada,
mi pa v šoli sedimo
in se pridno učimo.
Hola-drija dra,
bela zima je prišla!

Po grižu sanke drče,
po zraku kepe lete...
Presrečni
so otroci,
saj imajo sneg pri roci.
Hola-drija dra,
bela zima je prišla!

Rada Moharjeva